

Toetsingsadvies over
het milieu-effectrapport
Tienjarenprogramma Afval
van het Afval Overleg Orgaan

23 april 1992

354-76

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Tienjarenprogramma
Afvval van het Afval Overleg Orgaan / [Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-350-7
Trefw.:milieu-effectrapportage / afvalstoffen ; beleid.

Aan Afval Overleg Orgaan
Postbus 19015
3501 DA Utrecht

uw kenmerk
348/92-HO/lk

uw brief
7 februari 1992

ons kenmerk
U588-92/Bu/nm/354-75

onderwerp
toetsingsadvies MER TJP.A

Utrecht,
24 april 1992

Met bovengenoemde brief verzocht u de Commissie voor de milieueffectrapportage een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) voor het ontwerp-Tienjarenprogramma Afval. Overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) aan.

De Commissie is van mening dat het MER een overzichtelijk beeld geeft van de milieugevolgen van de in beschouwing genomen alternatieven en voldoende informatie biedt voor de besluitvorming over het Tienjarenprogramma Afval, zij het dat ook dit MER de discussie over verbranden\storten enerzijds en alleen storten anderzijds niet een belangrijke stap verder heeft kunnen brengen.

Daarnaast wil de Commissie wijzen op het volgende:

Er bestaan (nog) geen eenduidige gegevens over het huidige afvalaanbod. Gegeven deze onzekerheid ligt het naar de mening van de Commissie niet voor de hand bij de bepaling van het tegenwindscenario uit te gaan van de lage schattingen, waardoor er zelfs ten opzichte van 1990 een geringe daling in het afvalaanbod zou zijn in het tegenwindscenario 2000. Daardoor kan niet worden gesteld dat het MER een goede "worst case" benadering bevat. Een beschouwing van de milieugevolgen in een dergelijke situatie ontbreekt dan ook.

Mede gelet op het bovenstaande is het jammer, dat het MER niet meer aandacht heeft besteed aan de onderwerpen reserve-capaciteit en flexibiliteit.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan deze m.e.r. ten behoeve van het vaststellen van het Tienjarenprogramma Afval.

Hoogachtend,

Mr. A.A.M.F. Staatsen
voorzitter van de werkgroep
m.e.r. TJP.A

TOETSINGSADVIES OVER HET
MILIEU-EFFECTRAPPORT
TIENJARENPROGRAMMA AFVAL
VAN HET AFVAL OVERLEG ORGAAN

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport voor het Tienjarenprogramma Afval;

uitgebracht aan het Afval Overleg Orgaan door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Tienjarenprogramma Afval van het AOO,

de secretaris

de voorzitter

drs. M. Buitenkamp

mr. A.A.M.F. Staatsen

Utrecht, 23 april 1992

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN	2
3. TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Voorgenomen beleid en alternatieven	3
3.3 Te nemen en eerder genomen besluiten	5
3.4 Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkelingen en de gevolgen voor het milieu	6
3.5 Vergelijking van de alternatieven	7
3.6 Leemten in kennis en informatie, evaluatie achteraf	7
3.7 Vorm en presentatie van het MER	7
3.8 Samenvatting	8
3.9 Overige opmerkingen	8

BIJLAGEN

1. Brief van het Afval Overleg Orgaan d.d. 17 februari 1992 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure in Staatscourant nr. 533 van 17 februari 1992
3. Projectgegevens en samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1.

INLEIDING

Het Afval Overleg Orgaan (AOO) heeft tot taak de sturing op landelijk niveau van het beleid inzake een achttal afvalstromen voor te bereiden. Daartoe stelt het AOO een voortschrijdend Tienjarenprogramma Afval (TJP.A) vast, dat elke drie jaar wordt herzien. Om het eerste TJP.A te kunnen vaststellen, is vrijwillig de milieu-effectrapportage (m.e.r) procedure doorlopen.

De bekendmaking van het milieu-effectrapport (MER) en het Ontwerp-Tienjarenprogramma Afval 1992-2002 (TJP.A) vond plaats op 17 februari 1992 (zie bijlage 2). Bij brief van 17 februari 1992 werd de Commissie voor de m.e.r. verzocht om, conform artikel 41z, eerste lid, van de Wabm, het AOO te adviseren over het MER voor 3 mei 1992 (zie bijlage 1).

De Commissie voor de m.e.r. dient een oordeel te geven over het MER waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- het gestelde in art. 41j van de Wabm, mede gelet op de richtlijnen voor de inhoud van het MER, die werden vastgesteld door het AOO op 28 augustus 1991.
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (art. 41w, tweede lid van de Wabm).

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie en wordt daarom in dit advies "de Commissie" genoemd.

Conform artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen over het MER in beschouwing genomen. Voor een overzicht van deze reacties wordt verwezen naar bijlage 4. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit werden zij door de Commissie in het advies verwerkt.

In hoofdstuk 2 van dit advies wordt het MER getoetst op hoofdlijnen. Hoofdstuk 3 bevat het advies van de Commissie over de verschillende onderdelen van het MER. Hierbij is globaal de volgorde aangehouden van de onderwerpen die een MER ten minste moet behandelen volgens artikel 41j van de Wabm.

2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN

De Commissie is van mening dat het MER een overzichtelijk beeld geeft van de mogelijke milieugevolgen van de in beschouwing genomen alternatieven. De aanpak met kengetallen voor het weergeven en vergelijken van milieugevolgen is verfrissend en helder. Deze aanpak geeft een globaal inzicht in de verschillen in milieugevolgen tussen diverse eindverwerkingsmethoden. Hoewel het MER de discussie over verbranden/storten enerzijds en alleen storten anderzijds waarschijnlijk niet had kunnen beëindigen, biedt de gekozen aanpak wel mogelijkheden om deze discussie een stap verder te brengen. Deze mogelijkheden zijn in het MER niet volledig benut.

Ook de discussie omtrent het centrale dilemma *continuïteit in de afvalverwijdering versus het mogelijk frustreren van preventie/hergebruik door het creëren van verwijderingsvoorzieningen van voldoende omvang en lange levensduur*, is met dit MER nog niet beëindigd.

Terzijde moet worden opgemerkt dat het MER beperkter van opzet is dan oorspronkelijk door de Commissie geadviseerd, alsook ten opzichte van de vastgestelde richtlijnen. Hoewel de Commissie hiervoor begrip heeft, moet toch geconstateerd worden dat de nadruk ligt op de planning van eindverwerkingscapaciteit, terwijl aspecten als de regionalisering (zie par. 3.1), de uitvoeringsgerichtheid (zie par. 3.3) en de methodiek van locatiekeuze minder aandacht krijgen.

3. TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN

3.1 Probleemstelling en doel

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd*".

Doel en probleemstelling worden voldoende beschreven.

In de richtlijnen is aandacht gevraagd voor het afvalknelpunt, waarbij slechts in beperkte mate be- en verwerkingstechnieken gekombineerd worden. Hierdoor kan niet tegemoetgekomen worden aan een maximale benutting van reststoffen zoals warmte vrijkomend bij afvalverbranding. Dit knelpunt komt in het MER niet goed aan bod.

Daarnaast heeft het knelpunt afvaltransport over grote afstanden relatief weinig aandacht gekregen. De mogelijke knelpunten als gevolg van

het strikt vasthouden aan het principe van regionale zelfvoorziening¹] hadden beter aan bod kunnen komen.

Ook had dieper kunnen worden ingegaan op het afvalstoffenbeleid van de provincies. Dan had daarbij, afhankelijk van de problematiek in de betreffende provincie, ook aandacht besteed kunnen worden aan andere dan de acht AOO-afvalstromen, zoals bijvoorbeeld baggerspecie.

Ook het knelpunt betreffende de milieubelasting van be- en verwerkingsinrichtingen, krijgt in het MER niet veel aandacht.

Het ontbreken van voldoende sturing en organisatie is in de richtlijnen (blz. 7) als mogelijke belemmering voor het oplossen van diverse (milieu)knelpunten genoemd. Hoewel dit onderwerp als zodanig wel aan de orde is gekomen, zijn de milieuconsequenties daarvan toch niet duidelijk naar voren gekomen.

3.2 Voorgenomen beleid en alternatieven

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

Het voorgenomen beleid en de alternatieven zijn goed beschreven.

Bij verschillende onderdelen heeft de Commissie de volgende kanttekeningen:

Aanbodscenario's

De scenario's hebben betrekking op de periode 1990-2000, terwijl het TJP.A uitgaat van de periode 1992-2002. Voorts wordt in het MER en in het programma enkele keren gesproken over het perspectiefs scenario. De betekenis van dit scenario alsook dat van de symposium-studie²] voor het MER en het programma is onduidelijk. De Commissie heeft de indruk dat verschillende aannames ten aanzien van de ontwikkeling van afvalaanbodscenario's af te leiden zijn uit de symposium-studie. Uit het MER blijkt echter onvoldoende duidelijk hoe deze achtergrondstudie gebruikt is bij de totstandkoming van de scenario's.

Bij de onderbouwing van de aanbodscenario's is niet aangegeven wat de relatie is tussen de mate van preventie/hergebruik enerzijds en inzet instrumentarium, middelen en personeel anderzijds. Hierdoor is de Commissie van mening dat uit het MER niet goed blijkt, wat de realiteitswaarde van de gekozen taakstellingen en scenario's is.

1 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 17, 21 en 48.

2 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 22, 23, 33 en 34.

Bij de inventarisatie van het afvalaanbod situatie 1990 (tabel 3.1) zijn voor een aantal afvalstromen belangrijke verschillen te zien. Gegeven de onzekerheid omtrent het huidige afvalaanbod ligt het niet voor de hand om in het tegenwindscenario situatie 2000 te rekenen met een totaal afvalaanbod, dat ten opzichte van de AOO-cijfers 1990 lager ligt. Met deze aanpak is de bandbreedte onvoldoende ruim gekozen en wordt een "worst case" benadering³] niet goed gegeven.

Beleidsalternatieven

In het MER wordt gesteld, dat vergisting nog geen "bewezen" techniek is (blz. 23, derde alinea), maar dat aangenomen wordt dat dit in 2000 wel het geval zal zijn. Dit betekent, dat enkele onderdelen van de beschouwde alternatieven momenteel nog onzekerheden kennen, waardoor de uitvoerbaarheid van die alternatieven nog niet vaststaat. Indien nog niet op praktijkschaal bewezen technieken onderdelen van een beleidsalternatief kunnen vormen, had er ook aandacht kunnen worden besteed aan andere (thermische) verwerkingstechnieken zoals bijv. ontgassen en vergassen.

Bij beleidsalternatief II wordt uitgegaan van verbranden van het vergistingsresidu. Indien geen nacompostering wordt toegepast, lijkt dit weinig realistisch, gelet op het vochtgehalte van dit residu.

Aan de technische problemen met voorscheidingsapparatuur (zoals stof-explosies en brand) wordt te makkelijk voorbijgegaan.

Aangezien de ontwikkeling van het afvalaanbod met grote onzekerheden is omgeven, is ook in het TJP-A en het MER gekozen voor de veilige weg (weinig dure verbrandingscapaciteit realiseren, alle hoop op preventie en hergebruik zetten en stortplaatsen als vangnet opnemen); het item "reserve-capaciteit" wordt in dit licht weinig creatief behandeld. De Commissie mist alternatieven rondom het creëren van reserve-capaciteit.

Wel wordt ten aanzien van dit punt de mogelijkheid geopperd bij composteer-, voorbewerkings- en verbrandingsinstallaties voor een afvaldoorzet te kiezen die groter is dan de ontwerpdoorzet. Vervolgens is in het MER echter niet goed meer nagegaan wat de milieugevolgen hiervan kunnen zijn.

Er wordt gesteld (blz. 29) dat circa R.D.F. 50% meer warmte-inhoud heeft dan integraal afval. Dit kan in het algemeen zo niet gesteld worden, aangezien R.D.F. een verzamelnaam is. Eén en ander kan leiden tot onjuiste aannames voor verbrandingscapaciteit.

Op blz. 30, eerste alinea wordt gesteld: realisatie van benodigde scheidings- en vergistingscapaciteit zal vrijwel niet mogelijk zijn". Onduidelijk is op welke gronden dit wordt gesteld.

3 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 47

Meest milieuvriendelijk alternatief

In de richtlijnen wordt gesteld dat het meest milieuvriendelijke alternatief wordt gevormd door een scenario met een laag afvalaanbod. Zoals in het MER ook wordt geconstateerd, worden de uitgewerkte scenario's evenwel niet gezien als beleidsalternatieven. Het meest milieuvriendelijke alternatief in het MER heeft enkel betrekking op een optimale keuze voor (een combinatie van) verwerkingsmethoden.

In het kader van de uitwerking van dit alternatief had meer aandacht kunnen worden besteed aan de gecombineerde be- en verwerking van een aantal verschillende afvalstromen, zoals bijvoorbeeld zuiveringsslib. In dit licht had ook het behandelen van mest⁴) in combinatie met andere afvalstromen aan de orde kunnen komen.

3.3 Te nemen en eerder genomen besluiten

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven".

In bijlage 1 van het MER wordt duidelijk uiteengezet welke procedures doorlopen zullen worden bij de vaststelling van dit Tienjarenprogramma door de bestuurlijke partners.

In het TJP-A wordt nauwelijks ingegaan op de positie van de RAOO's in het uitvoeringstraject. In de RAOO's doen zich momenteel allerlei ontwikkelingen voor. De afspraken die worden gemaakt en de organisatorische voorzieningen die worden getroffen zijn niet overal vergelijkbaar⁵). De vraag is dus welke 'sturingspositie' de RAOO's innemen bij de uitvoering van het TJP-A. Kortom, in het betreffende hoofdstuk wordt onvoldoende duidelijk gemaakt wat de mate van binding is van de voorstellen, welke mogelijkheden het AOO heeft om bij de uitvoering van de voorstellen sturend op te treden en op welke wijze de afstemming met andere organen, bijvoorbeeld de RAOO's, plaatsvindt (zie richtlijnen, blz. 14).

De invloed van eerdere besluiten, met name in het kader van het afvalstoffenbeleid van de provincies, wordt gemist.

Op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van vigerende verwerkingscontracten en convenanten (o.a. verpakkingsconvenant) met het bedrijfsleven inzake preventie/hergebruik, wordt uit het MER niet voldoende duidelijk.

4 Zie bijlage 4, inspraakreacties nr. 36, 45 en 46.

5 Zie: Houben, T.H.H. (1992). Blik op Nederland Afvalland, Nijmegen.

3.4 Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling en de gevolgen voor het milieu

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen"*.

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven"*.

De bestaande toestand van het milieu en de milieugevolgen van de verschillende beleidsalternatieven zijn goed beschreven. De gebruikte methode voor het aangeven van milieugevolgen van afvalverwijdering acht de Commissie verfrissend en helder.

De Commissie heeft een aantal kanttekeningen:

Ten aanzien van de kentallen voor geur bij composteren (blz. 45, tabel 5.2) meent de Commissie dat de aanname dat schoon organisch afval in gesloten ruimten en verontreinigd organisch afval op hopen in de open lucht wordt gecomposteerd, althans voor de situatie 1990, niet reëel is.

De geuremissie bij storten wordt in het MER onderschat; ook ontwijkend stortgas⁶ speelt in dit verband een rol. De waarden voor geuremissies in tabel 5.2 (blz. 45) bij storten en composteren zijn dan ook wat vreemd.

Voor het thema verspreiding is niet goed onderbouwd waarom voor de bepaling van de kentallen gekozen is voor de stofgroepen zware metalen, dioxines en PAK's.

Voor zware metalen zou niet de toxiciteit per mg stof het criterium moeten zijn om Hg en Cd te kiezen, maar de verhouding tussen de omvang van de emissie als gevolg van afvalverwijdering en de referentiewaarde voor die stof. Daarmee was namelijk een beeld ontstaan van de toxiciteit van de totale emissie.

Daarnaast is niet duidelijk waarom de referentiewaarde bodem gebruikt is, en niet bijv. een ADI (Acceptable Daily Intake), omdat deze een beter beeld zou kunnen geven van het totaal voor alle opnameroutes.

Onduidelijk is in hoeverre de strengere emissie-eisen die in tabel 5.6 tot een verminderde uitstoot van Hg en Cd leiden, bij andere posten (bijv. residuen van rookgasreiniging in chemisch afval) terug komen.

De aanname dat 80% van slakken herbruikbaar is (blz. 48, laatste alinea) wordt niet onderbouwd.

6 Dit is ook in bijlage 5, blz. 43 niet goed aan de orde gekomen.

Bij de beoordeling van de alternatieven speelt het ruimtebeslag van chemisch afval wel degelijk een rol. Dit had dan ook in het kengetal moeten worden meegenomen (blz. 49, 2e alinea).

3.5 Vergelijking van de alternatieven

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven"*.

De vergelijking van de alternatieven is als gevolg van de kengetallen-aanpak helder.

De afweging tussen de verschillende milieuthema's gebeurt vooral impliciet. Een afweging door relatering aan de omvang van het probleem als totaal in Nederland had verhelderend kunnen werken; dan was bijvoorbeeld duidelijk zichtbaar geworden dat de verspreiding van dioxines voor een groot gedeelte door afvalverbranding wordt veroorzaakt, en dat de reductie van CO₂ uitstoot door terugwinning van energie marginaal is ten opzichte van de totale Nederlandse CO₂-emissie. In dat licht had meer aandacht kunnen worden besteed aan het NIMBY-effect en had het MER wellicht ook een extra bijdrage aan de discussie verbranden\storten versus alles storten⁷] kunnen bieden.

De wijze waarop met betrekking tot het meest milieuvriendelijke alternatief verwezen wordt naar de richtlijnen (par. 6.2.3., 1e zin) is onjuist.

3.6 Leemten in kennis en informatie, evaluatie achteraf

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens"*.

De belangrijkste leemten in kennis worden in dit hoofdstuk gepresenteerd.

3.7 Vorm en presentatie van het MER

De vorm en presentatie van het MER zijn goed. De afstemming tussen de hoofdtekst en de bijlagen is goed. De illustraties, figuren en tabellen zijn verhelderend en in het algemeen goed te begrijpen.

7 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 14, 17, 23, 33.

Op een aantal punten had de tekst duidelijker gekund. Zo had in hoofdstuk 3 meer aandacht kunnen worden besteed aan de wijze waarop de scenario's zich verhouden tot de beleidsalternatieven (en met name ook de positie van de referentievariant daarin). Ook had in hoofdstuk 5 meer aandacht kunnen worden besteed aan de beoordelingsmethodiek van de milieugevolgen van afvalverwijdering.

De verschillen tussen de alternatieven waren beter uit de verf gekomen indien in een figuur als 6.1c de 1990-situatie was weggelaten.

3.8 Samenvatting

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven"*.

De samenvatting is goed, maar heeft een andere opzet dan die van het hoofdrapport, hetgeen het zoeken naar meer informatie bemoeilijkt.

In tabel 2 en 4 ontbreekt een aanduiding van de eenheid. Het toevoegen van de categorie "gescheiden ingezameld" in de tabellen 3, 4, 5 en 6 maakt deze tabellen wat minder duidelijk. Er ontbreken voetnoten bij tabel 5 en 6.

Ook in de samenvatting is de verwijzing naar de richtlijnen wat betreft het meest milieuvriendelijke alternatief niet correct.

Onder het kopje "kanttekeningen" wordt melding gemaakt van enkele onzekerheden en leemten in kennis. De onzekerheden ten aanzien van de vergistingstechnieken worden daarbij ten onrechte niet vermeld.

3.9 Overige opmerkingen

In deze paragraaf zijn enkele detailopmerkingen van de Commissie op MER opgenomen.

Bij de tabellen 3.4, 3.5, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11 ontbreekt een aanduiding van de eenheid.

De relatie tussen tabel 3.6 en tabel 3.7 is wat onduidelijk; dit geldt ook voor de post "overig".

Verder is niet helemaal duidelijk of in tabel 5.2 een partitionering is gemaakt over de verschillende vormen van afvalverwijdering. De tabellen 5.2 en 5.4 lijken niet consequent met betrekking tot energieproductie en -verbruik.

Ook bij storten kunnen reststoffen ontstaan (blz. 48, verwijdering), zoals slib van een percolatiewaterzuiveringsinstallatie.

Er wordt niet goed aangegeven hoe rekening is gehouden met de nieuwe eisen ten aanzien van de inrichting van stortplaatsen bij de berekening van het ruimtebeslag door storten (blz. 59).

Het is de vraag of het realistisch is te veronderstellen dat in 2000 open compostering nog wordt toegestaan (blz. 70).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het
milieu-effectrapport
Tienjarenprogramma Afval
van het Afval Overleg Orgaan

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 februari 1992, waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

A

afval

overleg

Afval Overleg Orgaan
Catharijnesingel 55
3511 GD UTRECHT
postbus 19015
3501 DA UTRECHT
telefoon [030] 34 28 00
telefax [030] 34 22 60

Ref.nr.: 348/92-HO/lk
Datum: 17 februari 1992

O

orgaan

Betreft: Milieu-effectrapport
Ontwerp-Tienjarenprogramma Afval 1992-2002

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen:	18 FEB. 1992
nummer:	472-92
aansteller:	354-ub t/m 51
kopie naar:	Bu. Se. pres. bibl.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 41f lid 1 van de Wet algemene bepalingen
milieuhygiëne, doen wij u hierbij ter kennisgeving toekomen:

- het Ontwerp-Tienjarenprogramma Afval 1992 - 2002,
- het Milieu-effectrapport,
- de richtlijnen voor het Milieu-effectrapport,
- de Handleiding voor de Inspraak en
- de advertentie.

Het Ontwerp-Tienjarenprogramma Afval 1992-2002 en het Milieu-effectrapport zijn op 31
januari jl. door het Afval Overleg Orgaan vastgesteld.
De kennisgeving is op maandag 17 februari 1992 gepubliceerd in de dagbladers en de
Nederlandse Staatscourant.

Nadere gegevens over de gang van zaken bij inspraak en overleg zijn vermeld in de
bijgevoegde Handleiding voor de Inspraak.

Op 25 maart 1992 zal overeenkomstig artikel 41x van de Wet algemene bepalingen
Milieuhygiëne een openbare zitting worden gehouden.

De inspraaktermijn loopt van 17 februari tot 3 april. In verband hiermee verzoeken wij u
voor 3 mei aanstaande het advies over het Milieu-effectrapport uit te brengen.

Hoogachtend,

H.C. Ouwerkerk,
voorzitter

R. Rense,
secretaris

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 533 d.d. 17 februari 1992

Wat gaat er met ons afval gebeuren?

Inspraak Ontwerp-Tienjarenprogramma Afval 1992-2002

Staat u er wel eens bij stil wat er met het afval gebeurt dat we dagelijks produceren? Hoewel het vanzelfsprekend lijkt dat het keurig wordt opgehaald en op de een of andere manier wordt verwerkt, zal het - als er niets gebeurt - snel met die vanzelfsprekendheid zijn afgelopen. Daarom hebben het Ministerie van Wilschuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de Nederlandse provincies (verenigd in het IPO) en de Nederlandse gemeenten (verenigd in de VNG) in 1990 het Afval Overleg Orgaan (AOO) opgericht met als taak voor heel Nederland een Tienjarenprogramma Afval op te stellen. Het Ontwerp-Tienjarenprogramma Afval (O-TJPA) is klaar en het AOO wil nu van u weten wat uw mening is over de voorstellen die het in het O-TJPA heeft gedaan.

In het Ontwerp geeft het AOO een schatting van de hoeveelheid afval voor de komende tien jaar. Daarbij gaat het AOO er vanuit dat alle initiatieven voor afvalpreventie en hergebruik die in het Nationaal Milieubeleidsplan-plus staan, ook daadwerkelijk gerealiseerd worden. Op basis van die schatting is door het AOO de benodigde stort- en verbindingscapaciteit berekend. Om de weerslag van het O-TJPA op het milieu in kaart te brengen heeft het Bureau AOO, hoewel zij daartoe niet verplicht is, het initiatief genomen tot het uitvoeren van een milieu-effectrapportage (m.e.r.). Het AOO zelf is het bevoegde gezag.

Het O-TJPA behandelt de volgende afvalstromen:

- huishoudelijk afval
- bouw- en sloofafval
- industrieel (container) afval
- kantoor-, winkel- en dienstenaafval
- reinigingsdienstenaafval
- groot huishoudelijk afval
- shredderafval
- niet-specifiek ziekenhuisaafval

Ter inzage

Het O-TJPA en de bijbehorende inspraaknotitie zijn alle gemeenten toegezonden. Tijdens kantooruren kunt u het O-TJPA, het MER en de inspraaknotitie inzien:

- van 17 februari tot 3 april 1992 bij het Bureau AOO: Catharijnesingel 55 (6e etage), Utrecht.
- van 20 februari tot 3 april 1992 bij de bibliotheek van de 12 provincie-hoofdsteden van Nederland (ook één avond per week en op zaterdagochtend geopend).

Bestellen

U kunt de inspraaknotitie met daarin opgenomen een samenvatting van het O-TJPA en het MER gratis bij het AOO bestellen. Het gehele Ontwerp en het MER kunt u bestellen door f. 25,- (O-TJPA), resp. f. 35,- (MER), over te maken op giro 62.61.334 t.n.v. Stichting Bureau Afval Overleg Orgaan.

A

afval

O

overleg

O

orgaan

Afval Overleg Orgaan
Catharijnesingel 55
3516 ZN Utrecht 01
postbus 10005
3500 PB Utrecht 01
tel. (0)30 264.11.01
tel. (0)30 264.12.00
fax (0)30 264.12.00

Inspraak

Indien u wilt reageren op het O-TJPA of het MER, dan kunt u uw reactie vóór 3 april 1992 zenden aan: Bureau Afval Overleg Orgaan, onder vermelding van: "Inspraak: Ontwerp-Tienjarenprogramma Afval/MER".

Tevens kunt u schriftelijk aan ons kenbaar maken dat u uitgenodigd wilt worden voor de openbare hoorzitting op 25 maart 1992, van 14.00-17.00 uur en van 19.00-22.00 uur in het Jaarbeursgebouw, Jaarbeursplein te Utrecht. Als u tijdens de hoorzitting het woord wilt voeren, geeft u dan aan welke van de tijdstippen u het beste schikt. Wij zullen trachten daar rekening mee te houden. Per organisatie zal het AOO aan één woordvoerder het woord geven. Uw bijdrage wordt ook ter inzage gelegd, toegezonden aan de Commissie m.e.r. en aan de adviseurs.

Uw persoonlijke gegevens worden desgewenst niet bekend gemaakt. Na afloop van de procedure ontvangt iedereen die dit schriftelijk heeft verzocht, het definitieve Tienjarenprogramma Afval 1992-2002 en de Nota van Aanpassing. Hiernavol wordt vermeld op welke wijze met de inspraakreacties en de adviezen uit het overleg is omgegaan.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: het Afval Overleg Orgaan (AOO)

Bevoegd gezag: het Afval Overleg Orgaan (AOO)

Besluit: vaststelling van het Tienjarenprogramma Afval.

Activiteit: Het Afval Overleg Orgaan (AOO) heeft tot taak de sturing op landelijk niveau van het beleid inzake een achttal afvalstromen voor te bereiden. Daartoe stelt het AOO een voortschrijdend Tienjarenprogramma Afval (TJP.A) vast, dat elke drie jaar wordt herzien. Om het eerste TJP.A te kunnen vaststellen, is vrijwillig milieu-effectrapportage uitgevoerd.

Stand van zaken:

Op 23 april 1991 heeft het AOO een startnotitie gepubliceerd. De Commissie voor de m.e.r. is in de gelegenheid gesteld om binnen twee maanden na de bekendmaking een advies voor richtlijnen uit te brengen. Overleg met initiatiefnemer en bevoegd gezag naar aanleiding van een concept-advies voor richtlijnen vond plaats op 11 juni 1991. Op 20 juni 1991 is het advies uitgebracht. Het AOO heeft op 28 augustus de richtlijnen vastgesteld.

De bekendmaking van het milieu-effectrapport (MER) en het Ontwerp-Tienjarenprogramma Afval 1992-2002 (TJP.A) vond plaats op 17 februari 1992. Bij brief van 17 februari 1992 werd de Commissie voor de m.e.r. verzocht het AOO te adviseren over het MER voor 3 mei 1992. Op 21 april 1992 heeft overleg plaatsgevonden met het AOO over een concept-toetsingsadvies.

Samenstelling van de werkgroep:

- ir. G. Boonzaayer, wonende te Tilburg (adviseur);
- drs. R. Heijungs, wonende te Leiden (adviseur tijdens de toetsingsfase)
- drs. E.W.J. Ford, wonende te Voorburg (adviseur);
- dr. P.P.J. Driessen, wonende te 's-Gravenhage (adviseur);
- P.G. Klop, wonende te Duiven (adviseur);
- mr. A.A.M.F. Staatsen, wonende te Groningen (voorzitter).

Secretaris van de werkgroep: Drs. M. Buitenkamp

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	920309	Drs. E. Mostert	Leiden	920331
2.	920407	James Martin Strategy B.V.	Amstelveen	920416
3.	920311	Nederlandse Federatie Kunststoffen (NFK)	Leidschendam	920331
4.	930323	Ver. van Recreatie- Ondernemers Nederland (RECRON)	Arnhem	920331
5.	920323	G. le Belle	Schoorl	920331
6.	920320	Samenwerkingsorgaan Oost- Veluwe (SOV)	Apeldoorn	920331
7.	920323	Bureau Milieu en Ruimtelijke Ordering (VNO en NCW)	Den Haag	920331
8.	920327	Milieufederatie Limburg	Maastricht	920331
	920403	(aanvulling)		920407
9.	920402	Overlegorgaan Stop Vuilverbran- ding Nederland	Voorburg	920406
10.	920327	Gemeente Apeldoorn	Apeldoorn	920406
11.	920326	Werkgroep Boekelermeer	Alkmaar	920406
12.	920330	Afvalverwijderingsbedrijf IJmond-Zaanstad	Zaanstad	920406
13.	920331	Christelijk Nationaal Vakver- verbond	Uithoorn	920406
14.	920331	Gemeente Haelen	Haelen	920406
15.	920402	Gemeente Zaanstad	Zaanstad	920406
16.	920331	Stichting Steunpunt Milieu- werken	Heerlen	920406
17.	920402	Intergemeentelijk Samenwer- kingsverband Noordwest-Veluwe	Nunspeet	920406
18.	920402	Gemeente Vlaardingen	Vlaardingen	920406
19.	920402	Ned. ver. voor medische milieu- kunde (NVMM)	Arnhem	920406
20.	920402	Regio Arnhem Bestuurscomm. v. Milieuzaken	Arnhem	920406
21.	920402	BFI Afvalverwerkingstechnieken	Oosterbeek	920406
22.	920402	Stichting Natuur en Milieu	Utrecht	920406
23.	920402	Stichting Brandend Hart	Roermond	920406
24.	920403	Stichting Bureau Milieutrans- porten Binnenvaart	Rotterdam	920406

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
25.	920401	provincie Drenthe	Assen	920406
26.	920403	Ver. leveranciers van milieu- apparatuur en technieken (VLM)	Zoetermeer	920406
27.	920402	NOB wegtransport	Apeldoorn	920406
28.	920402	Stop vuilverbranding Alkmaar	Alkmaar	920406
29.	920402	Noordelijk Afvaloverleg Orgaan (NAO)	Leeuwarden	920406
30.	920401	R. Blom- de Ridder	Coevorden	920406
31.	920403	Gewest Gooi- en Vechtstreek	Huizen	920406
32.	920403	Waterleiding Mij. Limburg	Maastricht	920406
33.	920402	Greenpeace	Amsterdam	920406
34.	920401	Milieudefensie	Amsterdam	920406
35.	920401	W. Hijmans	Nijmegen	920406
36.	920402	drs. J.H. Bakker	De Lier	920406
37.	920324	Vuilverwerkingsbedrijf Noord- Groningen	Uithuizen	920406
38.	920402	Derks Star Busman	Utrecht	920406
39.	920402	Ver. van Afvalverwerkers	Utrecht	920406
40.	920406	Gemeente Alkmaar	Alkmaar	920408
41.	920401	Gemeente Leeuwarden	Leeuwarden	920408
42.	920406	Instituut voor Milieu-en Energie- technologie TNO (IMET)	Apeldoorn	920416
43.	920401	Samenwerkende Kamers van Koop- handel in Gelderland en Utrecht en Kamer van Koophandel van Flevoland	Arnhem	920416
44.	920409	Gemeenschappelijk vuilverwerking Leiden e.o.	Leiden	920416
45.	920409	Samenwerkingsverband regio Eindhoven-Kempenland	Eindhoven	920416
46.	920408	Gemeente Weert	Weert	920416
47.	920414	N.V. Vuilafvoer Maatschappij VAM	Amsterdam	920423
48.	920414	Gemeente Veenendaal	Veenendaal	920423